

Projekts (1. variants)

[Datums]
Rīgā

Noteikumi Nr. _____

Privāto pensiju fondu maksātspējas normas un pašu kapitāla aprēķināšanas noteikumi

Izdoti saskaņā ar
Privāto pensiju fondu likuma
25. panta sesto daļu

1. Noteikumi nosaka maksātspējas normas un pašu kapitāla aprēķināšanas kārtību privātajiem pensiju fondiem, kuri piedāvā noteikto iemaksu pensiju plānus ar garantētu ienesīgumu vai noteikto izmaksu pensiju plānus vai pensiju plānos paredz biometrisko risku segumu (turpmāk – pensiju fonds), izņemot slēgtos pensiju fondus, ja darba devējs ir uzņēmies atbildību par slēgtā pensiju fonda pensiju plānos noteikto saistību izpildi.

2. Noteikumos lietoti šādi termini:

- 2.1. riskam pakļautais bruto kapitāls – lielums, kas veidojas, atņemot no bruto summas, kas izmaksājama nāves gadījumā saskaņā ar pensiju plāna dalībniekam garantēto nāves riska segumu, bruto pensiju tehniskās rezerves;
- 2.2. riskam pakļautais neto kapitāls – lielums, kas veidojas, atņemot no neto summas, kas izmaksājama nāves gadījumā saskaņā ar pensiju plāna dalībniekam garantēto nāves riska segumu, neto pensiju tehniskās rezerves.

3. Pensiju fonda maksātspējas norma ir šādu lielumu summa:

- 3.1. ja pensiju fonds piedāvā noteikto iemaksu pensiju plānus ar garantētu ienesīgumu vai noteikto izmaksu pensiju plānus, tad aprēķina četrus procentus no bruto pensiju tehniskajām rezervēm, kas attiecas uz šiem pensiju plānu dalības līgumiem. Iegūto lielumu reizina ar koeficientu, kas aprēķināts kā attiecība starp šo dalības līgumu neto pensiju tehniskajām rezervēm un šo dalības līgumu bruto pensiju tehniskajām rezervēm pārskata perioda beigās. Šis koeficients nedrīkst būt mazāks par 0.85;
- 3.2. ja pensiju fonds piedāvā noteikto iemaksu pensiju plānus bez garantēta ienesīguma, kuros paredzēts biometrisko risku segums, tad aprēķina vienu procentu no bruto pensiju tehniskajām rezervēm, kas attiecas uz šiem dalības līgumiem. Iegūto lielumu reizina ar koeficientu, kas aprēķināts kā attiecība starp šo dalības līgumu neto pensiju tehniskajām rezervēm un šo dalības līgumu bruto pensiju tehniskajām rezervēm pārskata perioda beigās. Šis koeficients nedrīkst būt mazāks par 0.85;
- 3.3. ja šo noteikumu 3.1. un 3.2. apakšpunktā minētajos pensiju plānos paredzēts nāves riska segums, tad pensiju plāna dalības līgumiem, kuriem riskam pakļautais bruto kapitāls nav negatīvs lielums, aprēķina 0.3 procentus no riskam pakļautā bruto kapitāla un iegūto lielumu kopsummu reizina ar koeficientu, kas aprēķināts kā attiecība starp riskam pakļauto neto kapitālu un riskam pakļauto bruto kapitālu. Šis koeficients nedrīkst būt mazāks par 0.5.

4. Pensiju fonda pašu kapitāla aprēķinā iekļauj:

- 4.1. pensiju fonda apmaksāto pamatkapitālu, kas samazināts par priekšrocību akcijām ar dividenžu uzkrāšanu;
- 4.2. akciju emisijas uzcenojumu;
- 4.3. rezerves kapitālu un pārējās rezerves, izņemot pensiju tehniskās rezerves un pārvērtēšanas rezerves;
- 4.4. iepriekšējo gadu revidēto nesadalīto peļņu vai zaudējumus;
- 4.5. samazinājumu par:
 - 4.5.1. pensiju fonda īpašumā esošajām pašu akcijām, nemateriālajiem aktīviem un pārskata perioda zaudējumiem;
 - 4.5.2. ieguldījumiem tādu kredītiestāžu, finanšu iestāžu Kredītiestāžu likuma izpratnē, apdrošināšanas sabiedrību un pārapsedrošinātāju kapitālā un rezervēs un subordinētajā kapitālā, kuros pensiju fondam tieši vai netieši pieder 20 procentu vai vairāk no pamatkapitāla vai kopējā balsstiesīgo akciju, paju vai daļu skaita.

5. Pensiju fonda pašu kapitāla aprēķinā papildus iekļauj:

- 5.1. subordinēto kapitālu – pensiju fonda aizņēmumus, kuru rakstveida darījumu aktos nepārprotami noteikts, ka aizdevējs ir tiesīgs prasīt aizdevuma atmaksu pirms termiņa vienīgi pensiju fonda likvidācijas gadījumā un aizdevēja prasījums tiek apmierināts tikai pēc visu citu kreditoru prasībām, bet pirms akcionāru prasībām un aizņēmuma līgums atbilst šādiem nosacījumiem:
 - 5.1.1. noteiktā termiņā atmaksājamā subordinētā kapitāla aizņēmuma sākotnējais termiņš nav mazāks par pieciem gadiem vai beztermiņa subordinētā kapitāla aizņēmuma līgumā ir paredzēts, ka to atmaksā ne agrāk kā piecus gadus pēc paziņojuma par aizņēmuma uzteikuma saņemšanas;
 - 5.1.2. aizņēmuma līgumā nav noteikti citi nosacījumi aizņēmuma pirmstermiņa atmaksai, izņemot pensiju fonda likvidāciju vai ja saņemta Latvijas Bankas atļauja, kuru izsniedz, ja pēc aizņēmuma atmaksāšanas tiks izpildīta Privāto pensiju fondu likuma 25. panta ceturtajā un piektajā daļā noteiktā maksātspējas prasība;
 - 5.1.3. aizņēmuma līguma noteikumus var grozīt tikai ar Latvijas Bankas iepriekšēju rakstveida atļauju;
 - 5.2. priekšrocību akcijas ar dividenžu uzkrāšanu ar noteikumu, ka pensiju fonda likvidācijas gadījumā šīs akcijas tiek atmaksātas pēc visu citu kreditoru prasībām, bet pirms pārējo akcionāru prasībām, tai skaitā:
 - 5.2.1. noteiktā termiņā dzēšamās priekšrocību akcijas ar dividenžu uzkrāšanu;
 - 5.2.2. beztermiņa priekšrocību akcijas ar dividenžu uzkrāšanu, kas atbilst šādiem nosacījumiem:
 - 5.2.2.1. tās nevar atmaksāt pēc turētāja iniciatīvas vai bez Latvijas Bankas iepriekšējas atļaujas;
 - 5.2.2.2. emisijas prospektā ir paredzēts, ka pensiju fondam ir tiesības atlikt dividenžu izmaksu un parāda saistību samaksu, ja pensiju fondam pēc šādu maksājumu veikšanas veidojas nepietiekams pašu kapitāla apmērs;
 - 5.3. pilnībā saņemto noteiktā termiņā atmaksājamo un beztermiņa subordinēto kapitālu un noteiktā termiņā dzēšamās un beztermiņa priekšrocību akcijas ar dividenžu uzkrāšanu tādā apmērā, kas kopsummā nepārsniedz 50 procentu no mazākā no šādiem lielumiem:
 - 5.3.1. pašu kapitāla, kas aprēķināts saskaņā ar šo noteikumu 4. punkta prasībām;
 - 5.3.2. saskaņā ar šo noteikumu 3. punkta prasībām aprēķinātās maksātspējas normas.
6. Subordinētā kapitāla daļu, kas tiek iekļauta pašu kapitāla aprēķinā, pēdējos piecus gadus pirms aizņēmuma termiņa beigām katru gadu samazina par 20 procentiem.

7. Šo noteikumu 5.3. apakšpunktā minēto noteiktā termiņā atmaksājamā subordinētā kapitāla vai noteiktā termiņā dzēšamo priekšrocību akciju ar dividenžu uzkrāšanu apmērs nedrīkst pārsniegt 25 procentus no mazākā no šādiem lielumiem:

7.1. pašu kapitāla, kas aprēķināts saskaņā ar šo noteikumu 4. punkta prasībām;

7.2. saskaņā ar šo noteikumu 3. punkta prasībām aprēķinātās maksātspējas normas.

8. Atzīt par spēku zaudējušiem Finanšu un kapitāla tirgus komisijas 2020. gada 31. marta normatīvos noteikumus Nr. 33 "Privāto pensiju fondu maksātspējas normas un pašu kapitāla aprēķināšanas normatīvie noteikumi" (Latvijas Vēstnesis, 2020, Nr. 69).

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvu

Noteikumos iekļautas tiesību normas, kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 14. decembra direktīvas 2016/2341 par arodpensijas kapitāla uzkrāšanas institūciju (AKUI) darbību un uzraudzību.

**ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU**

Latvijas Bankas prezidents

M. Kazāks